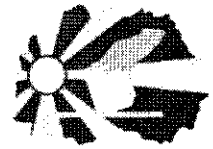

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
СКОПЈЕ

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА РЕШАВАЊЕ НА ПРИГОВОРИ

Јули 2017 година

Врз основа на член 31 став 2, точка 37 од Изборниот законик на Република Македонија, („Службен весник на Република Македонија“, бр. 40/06, 136/08, 148/08, 155/08, 163/08, 44/11, 51/11, 54/11, 142/12, 31/13, 34/13, 14/14, 30/14 и 196/15, 35/16, 97/16, 99/16, 136/16 и 142/16), а во врска со примената на член 31 став 2 точките 28а, 28г, 30 и 35, став 4, став 7, член 37 став 2 точка 17, член 69-а став 3, член 147, член 148, член 149, член 149-а, член 150 и член 151 од Изборниот законик на Република Македонија, Државната изборна комисија на седницата одржана на 05.07.2017 година донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА РЕШАВАЊЕ НА ПРИГОВОРИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Правилник се пропишува начинот и постапката по приговор за наводното прекршување на правилата за изборната кампања од член 69-а, за заштита на избирачкото право на подносителите на листите од член 148 и на избирачите од член 149 и 149-а, во врска со член 147 и за поништување и повторување на гласањето од член 151 од Изборниот Законик.

Член 2

Целта на Правилникот е да се:

- обезбеди независно, непристрасно и правично разгледување и одлучување во предметите поврзани со избори;
- уреди формата и содржината на приговорот и да се појасни начинот на поднесување на приговор до Државната изборна комисија;
- уреди постапката за регистрирање на приговорите, начинот на проверка на доказите, увидот во избирачкиот материјал, известувањето на засегнатите страни и на јавноста, процедурите за анализа и одлучување по приговорите, поништување и повторување на гласањето;
- уреди постапката за оперативно следење на приговорите и пристапот до базата на податоци;
- уреди начинот на чување и архивирање на приговорите, документите, изборниот материјал, доказите и на донесените одлуки во врска со приговорите;
- разјаснат активностите за поднесување на иницијатива за дисциплинска, прекршочна и кривична постапка;
- определат активностите за соработка со Државната комисија за спречување на корупција, со Државниот заводот за ревизија, со Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и со други органи кои имаат надлежности во врска со сузбивање на изборните нерегуларности и
- да се уредат и појаснат други прашања од значење за правната заштита на изборниот процес.

Член 3

Одделни изрази употребени во ова Упатство го имаат следново значење:

1. „ДИК“ ја означува Државната изборна комисија како целина.
2. „ОИК“ означува општинска изборна комисија.
3. „ИО“ ги означува избирачките одбори.
4. „Правна служба“ ја означува правната служба на ДИК која ги прима, обработува, анализира и проценува приговорите со прилозите, подготвува решенија за потпис на членовите на ДИК, подготвува правни анализи, мислења и појаснувања за примената на Изборниот законик по барање на ДИК, раководи со електронскиот систем за следење на приговори и врши други работи поврзани со примената на одредбите на Изборниот законик.
5. „Избирачко место“ е објектот каде се наоѓаат едно или повеќе гласачки места.

6. „Гласачко место“ ја определува просторијата во објектот во која се врши гласањето.
7. „Подносител на приговор“ е физичко или правно лице кое е овластено да поднесе приговор согласно членовите 69-а, 148, 149 и 149-а од Изборниот законик.
8. „Учесник во кампања“ е секој подносител на листа на кандидати која е потврдена од надлежните изборни органи.
9. „Јасно и убедливо“ подразбира дека постои докажен материјал кој укажува дека има поголема веројатност дека настанала повредата на која се жали лицето одколку дека не настанала повредата.
10. Под „доказ“ се подразбираат сите средства кои се погодни за утврдување на состојбата на работата и кои му одговараат на одделен случај, како што се изборниот материјал (записници на изборни органи, записник и/или информација од увид на лице место на ДИК или ОИК, записник за повикување на полиција, забелешка дадена на записник од страна на член на избирачки одбор, овластените претставници на подносителите на листите и забелешка дадена од акредитираните набљудувачи во дневникот на избирачкото место).
11. „Архивиран предмет“ е решен предмет кој ги исполнува условите за архивирање.
12. „Електронско досие“ е електронски предмет со сите податоци, документи, докази, акти кои се чуваат во електронска форма.

II. ФОРМА, СОДРЖИНА И ВИДОВИ НА ПРИГОВОРИ

Член 4

Приговор до Државната изборна комисија може да поднесе:

1. Учесник во изборната кампања, кој смета дека не се почитувани одредбите за активностите и времетраењето на изборната кампања пропишани во член 69-а од Изборниот Законик.
2. Секој подносител на листа на кандидати доколку смета дека е настаната повреда во постапката за гласање, сумирање и утврдување на резултатите од гласањето.
3. Секој избирач кој смета дека му е повредено личното избирачко право:
 - а. во постапката на спроведување на гласањето, и/или
 - б. во секоја фаза од изборниот процес.

Член 5

(1) Приговорите се поднесуваат во писмена форма и содржат:

1. податоци за подносителот на приговорот;
2. релевантни факти, кои вклучуваат:
 - место (општина, населено место, изборна единица, избирачко место, гласачкото место каде што се случила наводната повреда),
 - време кога е сторена повредата,
 - детален опис на настанот,
 - кој е наводниот сторител/и или негов опис,
 - аргументите во прилог на приговорот,
 - доказите кои ги поддржуваат наводите на подносителот на приговорот,
 - видот на повреда на Изборниот законик, односно на активното или пасивното избирачко право;
3. барањето кое е упатено до ДИК;
4. дали е евидентирана забелешка во записниците за предавање на изборниот материјал, за гласачкото место, за гласање, сумирање и утврдување на резултати или е предадена до ОИК, а доколку не е навремено поднесена забелешка, кои се причините за тоа (важи само за овластени претставници на подносителите на листи);
5. електронско сандаче за прием на писмена и телефонски број; и
6. име, презиме и потпис на подносителот на приговорот.

- (2) Приговорот може да се поднесе и на посебни обрасци подготвени од ДИК и објавени на веб страната на ДИК: <http://www.sec.mk> .

Член 6

- (1) Со приговорот, подносителот треба да ги достави во прилог и доказите во поткрепа на своите наводи.
- (2) Во поткрепа на наводите за повреда на определена фаза од изборниот процес, подносителот на приговорот ги приложува соодветните докази во оригинали или фотокопии заверени кај нотар.
- (3) Подносителот треба да приложи и список на приложени материјални докази.
- (4) Кои факти ќе ги земе како докажани одлучува ДИК по свое уверување врз основа на совесна и грижлива оцена на секој доказ посебно и на сите докази заедно, како и врз основа на резултатот од целокупната постапка.

III. РОКОВИ И ПОСТАПКА ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ НА ПРИГОВОРИ

Член 7

Приговорите за непочитување на одредбите на изборната кампања од член 69-а од Изборниот законик, се поднесуваат од денот на потврдување на листите на кандидати до денот на изборите.

Член 8

Во рок од 24 часа, секој избирач на кого му е повредено личното избирачко право во постапката на спроведување на гласањето или во некоја фаза од изборниот процес може да поднесе приговор. Рокот започнува да тече од моментот кога настанала повредата на која избирачот приговара.

Член 9

Во рок од 48 часа по завршување на гласањето или по објавувањето на првичните резултати, секој подносител на листа на кандидати може да поднесе приговор за постапката за гласање и приговор за сумирање и утврдување на резултатите од гласањето.

Член 10

- (1) Приговорите се поднесуваат до ДИК преку овластен претставник или лично, во архивата на ДИК.
- (2) Покрај можноста предвидена во став 1 од овој член, избирачите во Република Македонија можат да поднесат приговори лично преку ОИК до ДИК.
- (3) Приговорите за повреда на личното избирачко право во постапката за гласање и во секоја фаза од изборниот процес во странство се доставуваат до ДИК преку брза или електронска пошта (посебната електронска пошта).
- (4) Доставата на приговори по редовна пошта од став 1 и 3 од овој член не е дозволена.
- (5) Архиварот на ДИК не може да одбие прием на приговор и прилозите кон истиот.
- (6) Поднесоците за заштита на избирачкото право се доставуваат до надлежните органи преку органите кои претходно одлучувале.

Член 11

Кога избирачот ќе поднесе приговор по електронска пошта, во прилог испраќа скенирана копија од потпишаниот приговор.

Член 12

Избирачите може да пријават нерегуларности на телефонските броеви кои се објавени на веб страницата на ДИК: <http://www.sec.mk> .

IV. ПРИЕМ И УПИС НА ПРИГОВОРОТ

Член 13

- (1) Приговорот кој е поднесен лично, од овластен претставник или преку брза пошта се евидентира со сите прилози во Уписник за предмети од првостепена управна постапка (Уп1) во архивата на ДИК.
- (2) Приговорот кој е добиен преку електронска пошта се печати и се евидентира во Уписникот од став 1 од овој член, заедно со сите прилози, во архивата на ДИК и се постапува на ист начин како со другите приговори.
- (3) Надлежен службеник од архивата точно го запишува датумот, часот и минутите на приемот на приговорот како и бројот на прилозите кон приговорот.
- (4) Подносителот на приговорот согласно член 148 од Изборниот законик може да поднесе дополнителни поднесоци кон приговорот во законски предвидениот рок од 48 часа за поднесување на истиот.
- (5) Се оформува предмет за приговорот на кој му се доделува архивски број. Сите подоцнежни поднесоци, документи и одлуки во врска со предметот се заведуваат под истиот архивски број. Предметот се води под истиот архивски број се до неговото завршување.
- (6) Подносителот на приговорот ги добива забележани архивскиот број на приговорот, датумот, часот и времето на поднесување на приговорот, потврдено со приемен штембил на ДИК.
- (7) Доколку приговорот е поднесен преку електронска пошта или преку брза пошта согласно Изборниот законик, надлежен службеник од архивата испраќа потврда по електронска пошта на адресата на испраќачот со информација за архивскиот број на приговорот, датумот, часот и минутите кога е поднесен истиот.
- (8) Преписката и комуникацијата со подносителите на приговорите се врши исклучиво по електронска пошта или лично доколку подносителот е присутен во просториите на ДИК.

Член 14

- (1) Рокот за одлучување по приговорот почнува да тече од датумот и времето на неговиот прием.
- (2) Постапката по приговорите е ИТНА.

Член 15

- (1) Архивата задржува оригинал од приговорот и од прилозите кон истиот.
- (2) Во архивата се прават копии од приговорот и од неговите прилози и веднаш се врши нивна достава до сите членови на ДИК и до правната служба.

Член 16

- (1) Приговорот и прилозите се внесуваат во електронскиот систем за следење на приговори според редоследот на приемот забележан во архивата на ДИК и согласно добиениот архивски број и се оформува електронско досие за предметот.
- (2) Листата на прилози се внесува во електронскиот систем за следење на приговори и редовно се ажурира.
- (3) Правната служба е единствено надлежна да го управува, да работи и да внесува податоци во електронскиот систем за следење на приговори.
- (4) Членовите на ДИК имаат пристап кон информацијата која е сочувана во електронскиот систем за следење на приговори во секое време.

Член 17

- (1) Во електронскиот систем за следење на приговори се регистрираат и се чуваат следниве информации:
 1. архивски број на предметот со прилозите;

2. точно време и датум кога е примен приговорот во архива;
 3. вид на приговор и како е поднесен (лично, преку овластен претставник, преку брза пошта, преку електронска пошта);
 4. дали е поднесен од избирач или од подносител на листа на кандидати преку овластен претставник;
 5. име, презиме, број на лична карта и информации за контакт на подносителот (електронска пошта, телефонски број);
 6. законска основа за поднесување на приговор;
 7. секоја преписка, белешка, допис, комуникација со овластениот подносител на приговорот и со наводниот сторител на повредата;
 8. резиме на суштината на приговорот и членовите од Изборниот законик кои се наводно прекршени;
 9. место каде се случила наводната повреда (изборна единица, општина, избирачко место, гласачко место);
 10. време кога се случила наводната повреда;
 11. наводен сторител/и;
 12. дали се поднесени докази и листа на поднесените докази;
 13. дали се внесени забелешки во записниците за наводната повреда, во кој точно записник се внесени, дали се поднесени до ОИК и ако не се, која е причината за тоа;
 14. во која фаза се наоѓа постапувањето по приговорот;
 15. дали е определено сослушување на подносителот, член на избирачки одбор или набљудувач;
 16. кој и како е повикан на јавната седница и дали го потврдил присуството;
 17. записници од јавни седници на кои се разгледувале докази, се постапувало и се одлучувало по предметот;
 18. решението;
 19. тужба;
 20. судски одлуки;
 21. соработка со друг надлежен државен орган;
 22. упатување на приговорот до друг надлежен орган, час и датум на упатувањето и причина за тоа.
- (2) Секој државен службеник вработен во правната служба има своја лозинка за работа во електронскиот систем за следење на приговорите и може да врши промени во електронскиот систем само за предметите кои му се доделени за работа.
- (3) Правната служба работи согласно Упатството за управување и работа со електронскиот систем за следење на предмети.

Член 18

Правната служба се грижи ИТ секторот во ДИК на веб страницата редовно да ги објавува целосно и точно следниве податоци и документи:

- реден број на приговорот;
- подносител на приговорот;
- гласачко место, избирачко место и изборна единица за која се однесува приговорот;
- приговорот;
- одлука по приговорот;
- тужба по приговорот и
- судска одлука.

Член 19

- (1) Оригиналите на приговорите со прилозите, се чуваат во добро обезбеден метален ормар во просториите на архивата на ДИК, каде за времето од приемот до конечното решение се поставуваат безбедносни камери.

- (2) Членовите на ДИК и државните службеници вработени во Правната служба имаат пристап кон предметите определени во став 1 од овој член, преку архива.
- (3) Архивата е должна да обезбеди увид на секој член на ДИК во оригиналите од досието на нивно барање. За оваа цел, архивата води целосна и точна евиденција која се доставува до претседателот, потпретседателот и членовите на ДИК на нивно барање.

Член 20

- (1) Правната служба е должна да ја регистрира секоја промена во предметот во електронскиот систем за следење на приговори и во досието што е кај неа.
- (2) Секоја промена во предметот се евидентира во Уписникот од член 13 од ова Упатство, а ДИК и правната служба ги доставуваат оригиналите од документите и прилозите во архивата на ДИК.

V. РОКОВИ ЗА ПОСТАПУВАЊЕ ПО ПРИГОВОРИТЕ

Член 21

- (1) ДИК носи одлука во рок од 48 часа по приемот на приговорот поднесен од подносител на листа на кандидати, освен кога приговорот се однесува на повреда на одредбите за изборната кампања, кога ДИК постапува во рок од 7 дена.
- (2) ДИК носи одлука во рок од 4 часа по приемот на приговорот од избирач за наводна повреда на неговото лично избирачко право на денот на гласањето.

VI. РАСПРЕДЕЛБА И ПРОЦЕНКА НА ПРИГОВОРИТЕ

1. Иницијална фаза

Член 22

- (1) Правната служба води евиденција за сите примени приговори и за нивниот тек. Евиденцијата се води согласно бројот на избирачкото место, општината и изборната единица.
- (2) Секој државен службеник кој е вработен во правната служба е должен навремено, точно и целосно електронски да ги евидентира сите приговори со сите релевантни податоци.
- (3) Приговорите се делат во групи согласно тоа дали се поднесени од избирачи, од подносители на листи, дали се однесуваат на наводи за повреди во Република Македонија или во странство, како и според местото каде се случила наводната повреда (гласачкото место, избирачко место, општина, изборна единица).
- (4) Приговорите се распределуваат за работа на државните службеници во правната служба согласно принципите на транспарентност и објективност, по случаен избор.
- (5) Електронскиот систем за следење на приговори може да се употреби за автоматска распределба на примените приговори на државните службеници во правната служба со цел да се обезбеди поголема објективност и транспарентност.

Член 23

- (1) Правната служба врши прелиминарен преглед и проценка на примените приговори врз основа на принципите на независност, непристрасност, објективност, стручност и забрана за дискриминација. Правната служба проверува дали приговорот е:
 - а. поднесен од страна на подносител согласно членовите 69-а, 148, 149 и 149-а од Изборниот законик;
 - б. навремено поднесен согласно роковите предвидени во членовите 148, 149 и 149-а од Изборниот законик и членовите 7, 8 и 9 од ова Упатство;
 - в. уредно поднесен, односно да не е поднесен по пошта спротивно на член 147 став 4 и став 6 од Изборниот законик;
 - г. ги содржи податоците на подносителот;
 - д. потпишан и

ѓ. се однесува на наводна повреда на Изборниот законик на која подносителот има право да поднесе приговор.

- (2) Правната служба може да му предложи на ДИК да ги отфрли приговорите кои:
- не се поднесени навремено,
 - не се потпишани,
 - не се поднесени од страна на законски овластен подносител, или
 - не се однесуваат на повреда на Изборниот законик на која подносителот може да се жали и
 - не се уредно поднесени

2. Проверка на приложените докази

Член 24

- (1) Правната служба врши преглед на доказите и материјалите кои се приложени кон приговорот поднесен до ДИК, за што добива соодветно овластување и ја проверува нивната автентичност и веродостојност.
- (2) Правната служба проверува дали фактите на кои се упатува во приговорот се внесени во соодветниот записник.

3. Процес на правно истражување и анализа

Член 25

Правната служба ја проверува законската основа на поднесениот приговор, односно врз основа на кој член е поднесен приговорот и за кој член од Изборниот законик се наведува дека е сторена повредата.

Член 26

- (1) Правната служба подготвува два прегледа за потребите на ДИК за секој сработен приговор на посебен образец. Еден преглед се подготвува за приговорите поднесени од избирачи при што јасно се назначува дали избирачот се наоѓа во Република Македонија или во странство и втор преглед кој се однесува на приговори поднесени од страна на подносиители на листи на кандидати за избори.
- (2) Прегледите од став 1 од овој член содржат:
- суштина на приговорот;
 - законска основа;
 - забелешка во записник
 - предлог докази поднесени со приговорот.
 - предлог за отфрлање на приговорот согласно член 23 став 2 од ова Упатство.
- (3) Прегледите од овој член веднаш се доставуваат до членовите на ДИК за разгледување и одлучување, преку Генералниот секретар на ДИК.

Член 27

Правната служба редовно ја информира ДИК за процесот и прогресот во постапувањето по приговорите.

VII. ПОСТАПУВАЊЕ И ОДЛУЧУВАЊЕ ПО ПРИГОВОРИТЕ

1. Надлежност и приоритет

Член 28

- (1) Членовите на ДИК одлучуваат по приговори врз основа на увид во изборниот материјал и други докази согласно член 31 став 2 точка 35 од Изборниот законик, врз основа на сопствено убедување и врз основа на принципите на независност, непристрасност, објективност, стручност и забрана за дискриминација.

- (2) Членовите на ДИК се единствено надлежни да одлучуваат за преземање на дејствија во постапката, за испитување на приложените докази, како и да одлучуваат по поднесените приговори согласно членот 31 став 2 точки 34-а до 34-в од Изборниот законик.

Член 29

- (1) Редоследот на постапување и одлучување по приговорите, се врши по пат на ждрепка на јавна седница, врз основа на прегледите од член 27 од ова Упатство подготвени од правната служба, при тоа земајќи ги во предвид законските рокови за постапување по приговорите.

2. Седница за постапување и одлучување по приговорите

Член 30

- (1) ДИК постапува и одлучува по приговорите на јавна седница.
(2) Претседателот на ДИК го утврдува дневниот ред, ја закажува и ја води седницата на ДИК на која се постапува и се одлучува по приговорите во законскиот рок.
(3) Сите членови на ДИК треба да се навремено известени за дневниот ред на седницата и за датумот и времето на нејзиното одржување.
(4) ДИК е должна да ги покани овластените претставници на подносителите на приговорите или од нив овластени лица да присуствуваат на седницата на која ќе се разгледуваат приговорите.
(5) ДИК постапува и одлучува по приговорите, само доколку е присутно мнозинство од вкупниот број на членови.

Член 31

Правната служба е постојано на располагање за потребите на ДИК кога се постапува и се одлучува по приговорите.

3. Испитување на докази

Член 32

Кога од приложените докази постои причина за сомнение дека настанала повредата наведена во приговорот, членовите на ДИК може да одлучат да побараат и испитаат докази согласно член 31 став 2 точка 35 и член 151 од Изборниот законик.

Член 33

- (1) При работата и одлучувањето на ДИК, право да присуствуваат имаат овластените претставници на подносителите на листи, по чии приговори се одлучува.
(2) Овластениот претставник на подносителот на листата има право да го образложи приговорот, кој во кратки црти се осврнува на наводите и доказите врз кои истиот се темели. Образложението не може да трае подолго од три минути. Доколку во своето образложение не се држи до точката од дневниот ред, Претседателот му го одзема зборот.
(3) Овластениот претставник на подносителот на листата при разгледување на приговорите од страна на ДИК, може да предупреди за неправилности во работата, а доколку не биде прифатено предупредувањето може да побара тоа да биде внесено во записник.

Член 34

(1) Комисијата одлучува по приговори врз основа на увид во изборниот материјал и други докази.

(2) Комисијата при разгледување и одлучување по приговори врши увид во записниците за текот на гласањето, сумирањето и утврдување на резултатите.

(3) Комисијата на предлог на подносителот внесен во приговорот или на предлог на нејзин член, со мнозинство гласови од вкупниот број на членови донесува одлука да се изврши увид во целокупниот изборен материјал, доколку фактите на кои се упатува се внесени во записникот согласно членот 151 став 2 од Изборниот законик.

(4) Комисијата на предлог на подносителот внесен во приговорот или на предлог на нејзин член, со мнозинство гласови од вкупниот број на членови донесува одлука да се изведе и друг доказ, кога тоа е потребно за да се расветлат некои прашања од значење за одлучување по приговорот.

Член 35

- (1) Увидот во целокупниот изборен материјал се врши на следниов начин:
1. Целокупниот изборен материјал од гласачкото место се доставува во време и во просторија определена од членовите на ДИК.
 2. Целокупниот доверлив изборен материјал кој е запечатен, се отвара и се разгледува на јавна седница со помош на правната служба.
 3. Се врши увид во доверливиот изборен материјал од страна на членовите на ДИК.
 4. Се врши пребројување на гласачките ливчиња, при што се проверува дали гласачките ливчиња се важечки согласно член 110 и 115 од Изборниот законик.
 5. Се споредува дали се совпаѓаат добиените бројки од пребројувањето на важечките, неважечките и непополнетите гласачки ливчиња со вкупниот број на гласачките ливчиња за тоа гласачкото место, вкупниот број на избирачи од изводот на избирачкиот список и бројот на избирачите кои гласале и кои не гласале, како и избирачите кои гласале по посебна постапка.
 6. Се споредуваат бројките од пребројувањето на ДИК со она што е утврдено во записниците од избирачкиот одбор и ОИК.
 7. Се составува записник за горенаведените дејствија.
- (2) Подносителот на приговорот се повикува да присуствува на седницата на ДИК на која се врши увид во целокупниот изборен материјал.

Член 36

Доколку се утврдат неправилности во постапката на разгледување на приговорите, ДИК го поништува гласањето на тоа гласачко место согласно условите предвидени во член 151 од Изборниот законик.

4. Постапка за одлучување по приговори кои не ги исполнуваат формалните и процедуралните барања

Член 37

Секој приговор кој:

- не е поднесен од страна на подносител согласно членовите 148, 149 и 149-а од Изборниот законик;
- не е навремено поднесен согласно роковите предвидени во членовите 148, 149 и 149-а од Изборниот законик;
- не е уредно поднесен, односно е поднесен по пошта спротивно на член 147 став 4 и став 6 од Изборниот законик;
- не се однесува на наводна повреда на Изборниот законик на која подносителот има право да се жали;
- не е потпишан од овластен подносител
- како доказ не содржи евидентирана забелешка во записникот или забелешка поднесена до ОИК во рок од 5 часа согласно член 100 став (5) од Изборниот законик се отфрла на јавна седница со решение на членовите на ДИК.

5. Одлучување по приговорите

Член 38

- (1) ДИК одлучува по приговори врз основа на увид во изборниот материјал и други докази.

- (2) Секој член на ДИК има право да земе збор и да дискутира за основаноста или неоснованоста на приговорот.
- (3) Потоа се пристапува кон гласање. При одлучувањето членовите на ДИК ќе се изјаснат со „ЗА“ или „ПРОТИВ“ усвојување на приговорот. Не е дозволено изјаснување со „ВОЗДРЖАН“ и во случај на такво изјаснување, таквиот глас ќе се смета за изјаснување „ПРОТИВ“.
- (4) Приговорот се смета за усвоен доколку гласало мнозинството од вкупниот број на членови на ДИК.
- (5) ДИК дава образложение на решението по приговорот.

Член 39

- (1) Доколку во постапката за разгледување на приговорот и утврдување на фактичката состојба, ДИК утврди или дознае за друга повреда на Изборниот законик согласно член 151 став (1), поведува постапка по службена должност.
- (2) Постапката по службена должност се поведува по предлог на член на ДИК.
- (3) ДИК одлучува по службена должност во рокот предвиден во член 21 став (1) од овој Правилник.

6. Подготовка и потпис на решенијата по приговорите

Член 40

- (1) Со решение приговорот:
 - се отфрли;
 - се одбива или
 - се усвојува.
- (2) Врз основа на материјалите во предметот за приговорот, дискусиите, испитаните докази, образложението од член 38 став (5) и одлуката донесена од членовите на ДИК, правната служба подготвува решение за приговорот.

Член 41

- (1) Решението од член 40 од овој Правилник содржи:
 - вовед,
 - диспозитив (изрека),
 - образложение,
 - правна поука,
 - број, датум и време кога е усвоено,
 - потпис на претседателот на ДИК и
 - печат на ДИК.
- (2) Ако решението се обработува механографски, односно во електронска форма наместо потпис и печат содржи факсимил, односно електронски потпис согласно со закон.

Член 42

- (1) Потпишаното решение се доставува до подносителот на приговорот по електронска пошта.
- (2) Скенираното решение од став 1 од овој член се доставува по електронска пошта на адресата означена од подносителот на приговорот и со тоа се смета за доставена во рок од пет часа од доставувањето во електронското сандаче. Подносителот на приговорот може да го подигне решението во оригинал или негов заверен препис од архивата во ДИК.
- (3) Решението од став 1 од овој член кој содржи електронски потпис може да се прати по електронска пошта на адресата назначена од подносителот на приговорот и со тоа се смета за доставена во рок од пет часа од доставувањето во електронското сандаче. Подносителот на приговорот може да го подигне решението во оригинал или негов заверена препис од архивата во ДИК.

- (4) Решението по неговото изготвување, потпишување и печатирање веднаш се става на веб страницата на ДИК со назначување на времето кога истото е донесено и објавено на веб страната.

Член 43

- (1) Правната служба води евиденција за секое решение, од кого и кога е подготвено, дали е потпишано, дали и кога е доставено до подносителот на приговорот, дали е поднесена тужба и податоци за судските пресуди.
- (2) За водење на евиденција од ставот 1 од овој член се употребува електронскиот систем за следење на приговори.

7. Утврдување на повреда на личното избирачко право

Член 44

Ако ДИК утврдил повреда на личното избирачко право во постапката на спроведување на гласањето поради одредено дејствие на избирачкиот одбор, а процесот на гласање е во тек, правната служба по налог на членовите на ДИК, ќе преземе дејствија со цел на избирачот да му се овозможи остварување на избирачкото право, а доколку не утврди повреда, ќе донесе соодветна одлука.

8. Достава на тужби

Член 45

- (1) Тужбите за заштита на избирачкото право (подносителите на листи на кандидати или избирачи) се доставуваат до Управен суд преку ДИК.
- (2) Тужбите од ставот 1 од овој член се примаат во архивата на ДИК согласно членот 10 и се заведуваат во Уписникот од членот 13 од ова Упатство под истиот архивски број како и приговорот.
- (3) Архиварот веднаш ја информира правната служба за приемот на тужбата и ги доставува до истата оригиналите од тужбата со прилозите.

Член 46

- (1) ДИК тужбата и списите во предметот ги доставува до Управниот суд, водејќи сметка за кратките рокови предвидени за поднесување на тужба од членот 148, 149 и 149-а од Изборниот законик.
- (2) Правната служба ги евидентира сите преземени дејствија во електронскиот систем за следење на приговори.

Член 47

Правната служба и архивата се грижат, примерок од тужбите, жалбите, прилозите, списите и судските одлуки поврзани со приговорите кои биле поднесени до ДИК да биде вклучен во досието на предметот кое се чува во архивата и кај правната служба.

Член 48

- (1) Правната служба подготвува извештај за судските одлуки донесени во врска со приговорите до ДИК, кој содржи краткото резиме на судската одлука и правна анализа за потребите на членовите на ДИК.
- (2) Правната служба подготвува правни истражувања, анализи, статистики, извештаи и препораки во однос на правните лекови за заштита од изборни нерегуларности.

9. Покренување на иницијатива за дисциплинска, прекршочна или кривична одговорност

Член 49

Кога е утврдена повреда на Изборниот законик сторена од страна на член на изборен орган кој е државен или јавен службеник, службеник вработен во општината, односно во град Скопје, во

зависност од повредата, ДИК покренува иницијатива за дисциплинска, прекршочна или кривична одговорност.

Член 50

- (1) Правната служба води посебна евиденција за лицата за кои е поведена иницијатива за утврдување за дисциплинска, прекршочна или кривична одговорност.
- (2) Евиденцијата, чувањето и внатрешната постапка во однос на поднесените иницијативи за покренување на дисциплинска, прекршочна или кривична одговорност се одвива согласно одредбите на ова Упатство кои важат за приговорите.

VIII. АРХИВИРАЊЕ

Член 51

- (1) Сите предмети кои се формирани по приговори се сметаат за доверлив материјал и се чуваат во архивата на ДИК.
- (2) По примопредавањето во архивата на ДИК, предметите од став 1 од овој член со сите списи се чуваат на начин и во рокови предвидени со важечките прописи за архивирање на Република Македонија.
- (3) Предметите од став 1 од овој членот 53 се чуваат и во електронска форма и се режат на ДВД.

Член 52

Пристапот кон архивираниот материјал е можен само со одобрение на ДИК и по наредба на надлежен суд.

IX. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 53

Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од денот на неговото донесување и се објавува на веб страната на ДИК.

Член 54

Со денот на донесувањето на овој Правилник, престанува да важи „Правилникот за начинот и постапката за решавање на приговори“, бр. 08-2931/1 од 04.11.2016 година.

Број 08-1321/1
06.07.2017 год
СКОПЈЕ

ДРЖАВНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
ПРЕТСЕДАТЕЛ

Александар Чичаковски

